

ŽIVOT ZIDINA

Ono što dubrovačkim zidinama osigurava izgled izvorne povijesne građevine je upravo živi svijet koji u njima nalazi dom. Činjenica da je ova utvrda srasla i postala jedno s okolnom prirodom ostavlja posjetiteljima nepogrešiv dojam da ona stoji tamo još od srednjeg vijeka, za razliku od golih zidova koji ostaju nakon obnove i koji daju dojam da se radi o novogradnji. Stoga je s ciljem prikupljanja i prikazivanja podataka o svim biljkama koje nastanjuju zidine osmišljen projekt „Flora Dubrovačkih zidina“.

ZELENA RESTAURACIJA

1. Ostaviti barem **50% manjih oštećenja ili pukotina** koje bi mogle predstavljati potencijalna staništa za biljke i životinje, a u kojima one još nisu prisutne.
2. Dijelove zidina na kojima je prisutna prirodna vegetacija u malim pukotinama i oštećenjima treba sačuvati i **ne uklanjati vegetaciju**.
3. Sačuvati mjesta za gniježđenje ptica, bilo ostavljanjem prirodnih otvora ili ugradnjom šupljih blokova koji izgledaju kao kamen, ali se u njima mogu **gnijezditi ptice**.
4. Drvenaste biljke poput **smokve, oleandra i pitospora** koje rastu iz samih zidina treba ukloniti jer kada dosegnu punu veličinu mogu uzrokovati znatnija oštećenja zidina.

Udruga Biom osnovana je 2006. godine te je danas jedna od vodećih organizacija civilnog društva za zaštitu prirode u Hrvatskoj. U desetak godina postojanja Biom je proveo više od 100 projekata vezanih uz zaštitu prirode u svim dijelovima Hrvatske, a postao je i član najveće svjetske mreže za zaštitu ptica i prirode, BirdLife International.

Misija Bioma je očuvati bioraznolikost zbog dobrobiti prirode i društva.

Projekt je realizirala udruga Biom uz sufinanciranje Grada Dubrovnika.

Dizajn: Nika Sviben
Tekst: Tomislav Hudina
Fotografije: Biom, Dubravko Dender

Grad
Dubrovnik
City of
Dubrovnik

BIOM
UDRUGA / ASSOCIATION

ŽI VOT ZID INA

TRNOVITI KAPAR, KAPARA

(*Capparis orientalis*)

Trnoviti kapar ili kapara tipični je predstavnik flore gotovo svakog mediteranskog mjesta. Grmolika je to biljka koja raste većinom u pukotinama zidova. Cvjeta u proljeće bijelim do blago ružičastim mirisnim cvjetovima. Ukiseljene kapare neizostavan su dio mediteranske kuhinje, a zanimljivo je da se tradicionalno za jelo koriste pupoljci, iako su i plodovi jestivi.

GOSPIN VLASAK, GOSPINE VLASI, VILINE VLASI

(*Adiantum capillus-veneris*)

Iako je i ova vrsta tipični stanovnik zidova i pukotina stijena, nalazimo ju na sjenovitim i vlažnim staništima. Biljka je lako prepoznatljiva po višestruko rasperanim listovima koji imaju crne sjajne peteljke. U mitologiji se ova vrsta često spominje u pričama o ljepoti pa od tuda i latinski naziv *capillus-veneris* odnosno Venerina kosa.

BJELUŠINA

(*Inula verbascifolia*)

Nekadašnji naziv *Inula candida* bio je inspiriran upravo bojom njenih listova i stabljika sa žutim cvatovima koji asociraju na upaljenu svijeću. Cvate tijekom cijelog ljeta žutim cvatovima te je osim na stijenama i klifovima česta i na zidovima i krovovima. Biljka je poznata još iz antičkih vremena te se prema legendama njezin nastanak povezuje s pričama o Heleni Trojanskoj.

ŽIVOT ZIDINA

77 zabilježenih biljnih vrsta od kojih su 2 endemične

Motar je široko rasprostranjena i gotovo nezamjenjiva vrsta koja je tipični predstavnik vegetacije priobalnog pojasa te raste po stijenama uz more, u lukama te po zidovima i krovovima kuća u blizini mora. Biljka je jestiva te se može pronaći na jelovnicima brojnih restorana kao dodatak raznim jelima.

U skupinu endema koji rastu na dubrovačkim zidinama spada i savitljiva mrižica koja raste uz morsk obalu na stijenama i jednako tako na osunčanim zidinama. Ova vrsta podnosi izrazito visoke koncentracije soli te je stoga česta na staništima koja su izložena zapljuskivanju mora. Iako je rod *Limonium* rasprostranjen širom svijeta ova je vrsta endem južnog jadranskog područja.

PRIMORSKI PETROVAC, MOTAR, ŠČULAC, OBALAC, MATAR (*Crithmum maritimum*)

SAVITLJIVA MRIŽICA (*Limonium dactylophorum*)

